

MAZÁN TÚL

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétéves
önszép utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezsa-u. 6.
A szerkesztőség kéziratok vétele
addára vagy megőrzésére sem
vállalkozik.
Előfizetési és hirdetéses a kiadó
hivatalhoz intézendők.

ELŐFIZETÉSI ÁRA
Hónapontaiban átvéve:
Egy hónap ..... 10 Bst.
Három hónap ..... 28 Bst.
Egy év ..... 100 Bst.
Külföldre ..... 120 Bst.
Külföldre ..... 120 Bst.
Külföldre ..... 120 Bst.

XIII. évfolyam 269. szám.

Nagyvárad

Péntek, 1917 november 23.

Károly király trónraléptének első évfordulója.

Károly királyunk uralkodásának első éve letelt. Az első év, a legnehezebb, a legpörösebb. Ha a király visszatérte erre az évre majd évek múlva, emlékébe fogja idézni ennek az első évnek nébány ragyogó képét, de ezek mellett olyan képeket is, melyek tele vannak borzalommal. Az év elején egy nemzet minden pompája vette körül a koronázáskor, az a fény és ragyogás, amit egy nemzet lelkesedése kilejt a szeretett uralkodója örömünnepén.

Köréje özlött egy nép, melynek tekintete, harsogó üdvözlése, ha nem is mondta neki, de érezte vele azt az ősi mondást: vitam et sanguinem, hogy ez a nemzet életét és véréit adozni kész érte. Fején ragyogott a világ legrégebbi koronája: a magyar szent korona.

Aztán jöttek a legkeményebb képek: a csataterék, a vér és borzalmak tanyái és az év legkorzalmasabb képe, az az elhagyott csatater, ott a Szent György. A rótszikkla rozsdáveses a kiemelt vértől, az elrohant ekrazit bomtárk repeszdarabjaitól. S az ágyugolyóktól mélyen felszántott szikkla közül temetetlen hullák csontkezei merednek elő, mintha az ott elullott 4 es bevédtek még a halálban is küzdeni akarnának az áruló olaszszal. Elben a pokolban magyarok éltek hónapokig, Károly királynak hűségese katonái.

Es ez a két kép együvé tartozik, kiegészíti ik egymást. Ott a Szent Gab-

rielén a magyar nemzet megmutatta, hogy életét és véréit adja királyáért.

Szerencsés király, akinek ily alattvalói vannak a szerencsés nemzet, aki érzéstelen így összeforrt királyával. Károly király uralkodásával mindörökké megszűnt a magyar átok, mely a nemzetre súlyosbodott, a bizalmatlanság átká. Az az uralkodó, aki szemével látta a nemzet regszködését és hősi önfeláldozását, nem lehet bizalmatlan soha a nemzet iránt.

Ez év alatt a megpróbáltatások hosszú sora szakadt a nemzetre, de dicső győzelmek ragyogása is ráragyázott. Hadseregünk győzelmesen rohant át Olaszországba és nyugaton eljutott a napugaras Italia földjére s a magyarok ott küzdenek a Brenna zúgó habszáránál, ahol ezer év előtt a magyarok levertek Berengár olasz császárt.

Ez az év reuelálta nekünk Károly király nagy szívet és tettei kész erejét. Szíve túlrad a szeretettől s intézik a háboru korzamai-tól és kész arra, hogy mindent megtegyen, hogy népének meghezza a belét. Uralkodó ereiyei között is nagy mély vallásossága s talán ez az ereye az, amiből összes ereiyei származnak. Ez a mély vallásos ág alakította át szívet olyanná, amió. Károly király mindent megtenni kész, hogy népét boldognak lássa s emellett nincs szívében semmi önzés, semmi hiúság. Tud megbo-csátari és feledni és nem tudást, csak szeretni.

Minden feltétel megvan ahhoz, hogy népének szíve mindig együtt fig dobogni az övével.

Megválasztották a delegáció tagjait.

Tisza ismét felszólt a megyei közigasza- tási visszafélések ellen

A képviselőház ülése.

A képviselőház ülését délután 4 órakor nyitotta meg Szász Károly elnök. Jelenté, hogy Radvánszky Antal báró sürgős-terpeleltő a gróf Tisza István napirend előt való felszólalására kért és kapott engedélyt.

Tisza az új főispánok ellen.

Gróf Tisza István napirend előtti felszólalásában kijelenté, hogy a mult ülészek elején a varmegyei közigasgatási visszafélésekről mondott beszédre a belügyminiszter megígérte azok megszüntetését. Módjában lenne most a belügyminiszter multkorai válassát napirendre tészteli, de a jelenlegi pillanatot erre alkalmaznak nem találja.

Bár a miniszterelnökben, hogy ezen jelenségeket meg fogja szüntetni. Szóvá tette, hogy a turócmegeyi főispán a megyei választással kapcsolatban Just Odón főjegyzőt rá akarta bérni a munkapártból való kilépésre s mikor ez a kísérlete nem sikerült, figyelmeztetett a főjegyző ellen. A háromszékmegeyi főispán az árvasszéki alnokságra egy egészen fiatal főszolgabírói válasszal meg, aki állampolgárságát közvetlenül a választás előtt tette le. Az ungvármegyei főispán az allepáni állásra szintén egy fiatal főszolgabírói választott, holott a megye községe a megye főjegyzője köré csoportosul. Majd a bent és beregmegeyi visszaféléseket ismerteti. Sürgős intézkedést és erélyes megmozgást kér.

Wekerle miniszterelnök válaszában biztositja Tiszát, hogy a kormány minden visz-

Megnyilt az új

SZÜCS ÉS SZÖRMEÁRU ÜZLET
Rimanóczy-u. 2. Kolozsvári-palota

Raktáron tart elsőrendű szörmekülönlegességeket, minden e szakta vágó munkálszaka: szakszerűen elkészít. El fogad átalakításokat és javításokat.

LEICHER JÓZSEF

külföldön képezett szűcsmester.

Egy tanuló felvétetik. Telefon

szélter, mely tudomására jut, megvizsgáltat és ahol szükséges, megterület is fogantatott. Kijelent, hogy a kormány maga nemcsak nem követ el visszaélést, de élyt el sem tűrne.

Erőteljes áttérték a napirendre és megválasztották a bíráló bizottság, a kvótabizottság és a delegáció tagjait.

Majd Bakonyi Samu előadó befejezte a szakordóra vonatkozó törvényjavaslatot és elfogadásra ajánlja.

A javaslatot aláírta Polónyi Dávid és az antiszociálisnak mondja.

Wekerle miniszterelnök az ellenkezőt bizonyítja a szót mondja, hogy a szót fogyasztói főleg a vagyonosabb és jobb módúak köréből kerülnek ki, a javaslat tehát antiszociálisnak nem nevezhető.

A miniszterelnök felszólalása után a Ház a javaslatot általánosságban, majd részleteiben elfogadja.

Radványi Antal báró sűrű interpellációjában a hadi foglyok ügyével foglalkozik. Kérte, hogy a hadifoglyok főleg a mezőgazdaságban legyenek foglalkoztathatók.

Mezőssy földművelésügyi miniszter megnyugtató választást az interpelláló tudomásul vette.

As tilis azsel végét is ért.

Élet-halál harc a nyugati fronton.

Berlin, november 22. A nagyfőhadiszállásról jelentik:

Keleti harcok.

Republikánus bajor trónörökös vezetésében nagy hadseregét Flandriában a tiszorégi harc nyugat felé irányításra szorították, amely csak este felé vált hevesebbé. Puskevalle és a Paschendale között Lensől északra és a Scapetól délre visszaverték ellentámadó angol csapatokat.

A tegnap reggel Rencourtinál erősen fokozott tüzelésre csak gyors angol támadások követték, amelyek tüzelésükben összeomlottak. Cambrytól dényugatra a csata tovább tart. Az ellenség gyalogságának és páncélos autómobiljának tömeges harcra való felkészítésével és lovaságának előre haladásával kísérelte meg, hogy kikényszerítse az átmenetet, amely az első támadás napján nem sikerült. A kísérlet meghiúsult. Jóllehet első vonalunkon túl némi területet nyert, nagyobb eredményeket még nem tudott elérni. Tűzcsőnk és géppuskák hatatos tűzbe fogott és erősen megrázkótt ellenséges kötelek vités gyalogságunk ellentámadásába tüntettek.

A Schelde nyugati partján kivették az ellenséget Anserxéből és Fontaineból, a keleti parton pedig Ramillytől délre fekvő kiinduló állásból verték vissza.

Vonalaink előtt és mögött az egész csatáron elszórtan szétlőtt páncélos gépkocsik közül hátráltak. Ezeknek szétrombolásában repülőgépek és autómobil gépjárműk is kimegelőző része volt.

A csatározás beállásával a harc továbbra is a csatáron előbbre került. Vandhaillietől délre az ellenség nem ismételte meg támadását. St. Quentin déli irányában egy erős

francia csapat bevonult első vonalunkba. Ellentámadással kivették onnan.

A német trónörökös hadserege. Az angol támadásokkal kapcsolatban Orleans és Bony au Bac között a franciák is erős ellentámadásokat kíséreltek meg állásuk ellen, amelyeket rövid megszakításokkal kor reggeltől az egész napon át tartó heves tüzeléssel harc előzött meg. La Ville au Boisnál északra egy francia létesítmény megmaradt, a többi szakaszon az ellenséget tüzeléssel, ott pedig, ahol állásukba bevonult, közel

harcban verték vissza. Saját vállalkozásaink sikeresek voltak. Foglyokat szállítottunk be. Böhm hadnagy egy ellenséges repülő lélvésével huzonkettedik légi győzelmét szarta.

Keleti harcok és Macedónia.

Nincs különös esemény. Eschwaga hadnagy ledött egy ellenséges kötött lévgőmből és ezzel huzonkettedik légi győzelmét érte el.

Ludendorff, első főhadiszállásvezető.

Ujabb győzelmeink a Brenta és Piave között

Olasz harcok. Budapest, november 22. (Hivatalos.) A Monte Melattól nyugatra ellentámadással visszavertük olasz támadásokat.

A Brenta és a Piave között az első császárhadiszereg és a württembergiek rohammal elfoglalták a Monte Fontana S coat és a Monte Spinzuziat. A Fontana Seccan kétszáz alpinit elfogtuk.

Keleti és délkeleti harcok. Budapest, november 22. (Hivatalos.) A helyzet változatlan.

A vezérkar főnöke.

Olasz harcok. Berlin, november 22. A nagyfőhadiszállás jelenti: A Brenta és a Piave között tiroli császárhadiszereg s württembergi csapatok rohammal elfoglalták a Monte Fontana Secca és a Monte Spinzuzia csucsát.

Ludendorff, első főhadiszállásvezető.

Az orosz hadsereg főparancsnokok utasítást kaptak, hogy kérjenek fegyverszünetet.

Budapest, november 22. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik:

A Reuter ügynökség jelenti Londonból, hogy egy drótnélküli távirat jelenti, hogy a bolsevik kormány utasítást adott a hadsereg főparancsnokoknak: lépjenek érintkezésbe az ellenséges parancsnokokkal és kérjenek fegyverszünetet a békétárgyalások megkezdése céljából.

Berlin és Bécs az orosz fegyverszünetről.

Budapest, november 22. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A Reuter-ügynökség azon jelentését, hogy a bolsevik kormány utasítást adott a főparancsnokoknak, tegyen ajánlatot a központi hatalmaknak a fegyverszünet megkötésére, a Stockholmból érkező hírek megerősítik.

A stockholmi Tidningen Berából jelenti: a bolsevik kormány kijelentette, hogy a hadviselő sorából kilépettnek tekint magát.

Ehhez a hírhez Berlinből illetékes helyen megjegyzi, hogy ha az orosz főparancsnokság a fegyverszünetre vonatkozólag kérdést fog intézni, Berlinben és Bécsben

kedvező viszonyokra fog találni. Pétervárott bizhatnak abban, hogy a felajánlott fegyverszünetet a központi hatalmak előzőkényen fogadják meg.

A felajánlott fegyverszünetnek azonban számolni kell a mindenkor katonai helyzettel. Mindenesetre meg kell várni, hogy a katonai parancsnokság a bolsevik kormány felhívásának eleget fog-e tenni.

Budapest, november 22. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: A Presse jól értesült helyről a helyzetről hasonlóan nyilatkozik. Minden jel a bolsevik kormány megerősítésére szól.

Amerika felfüggesztette az Oroszországgal kötött szerződések érvényességét.

Budapest, november 22. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Az amerikai kormány kijelentette, hogy az Oroszországgal kötött hadiszerződések érvényességét felfüggeszti addig az időpontig, amíg Oroszországnak rendszeres kormányja lesz.

**A hadinyerenegadó
kivetése.**

III. Popper József 37609 48 4141 42.
48861 68 6272 34, 62178 72 9084 68
Sokol Sándor 9860 498
Benedek Dávid 4383 84, 216 69, 9829 8,
491 45, 559 20 20, 7684.
Tenyet Antal 18073 04 1307 30, 13037 53
803 75, 17404 98 1240 49
Wernhelmsstein Alfréd 4151 14 207 58,
26055 67 2408 35.
Castány József 11372 40 637 20, 40329 40
4565 70, 36333 68 3950 20.
Báró Luschitzky Lajos 2074 53 198 73,
5315 98 265 80, 5452 25 212 62
Steiner Viktor 10820 532, 1150 615,
10810 587.
Osv. Védler Albiné 11404 640 40,
110 22 602 20, 11910 641.
Klein Sándor 46700 5840.
Balog Árpád 23 392 5008 80.
Székely József 13575 757 50, 27979 2696 45,
67466 12 10352 53
Dr. Lányi József 14916 991 60.
Wengler Gyula 37895 68 4184 40.
Vánlórik Emil 36072 68
Roth József 16691 76 1169 18 12120 22
712 02 28509 66 2776 46
Dr. Lányi Antal 257 10 j. 701, 253 483
v. 488.
Dr. Meier Sándor 13498 43 j. 164 10
Székely József 84878 12 j. 4220, 365 814
v. 305.
Dr. Lányi József 24716 j. 890, 146111
v. 93.
Bock Eda 100 000 v. 96.
Dr. Blayer Endre 11801 344, 63183
v. 22.
Palotai Mihály 10728 j. 816, 87300
v. 38.
Fischer József 24000 j. 810, 200 000
v. 145.
Vlaszlovich Gyula 47895 68 j. 1920,
360 168 v. 305.
Vlaszlovich Emil 47895 68 j. 1920,
460563 v. 305
Vlaszlovich Lujza 41895 38 j. 1920,
360 583 v. 305.
Dr. Heilmann Józsefné 46072 68 j. 1920,
384 928 20 v. 225.
Osv. Kádár Jánosné 22622 j. 810,
180 000 v. 119.
Osv. Kádár Jánosné 10466 56 j. 290,
244 376 76 v. 462
Roth József 38509 66 j. 1520, 140 000
v. 80.
Moskovits József 41543 21 j. 1720,
111 450 v. 64.
Osv. Kolosváry Sándorné 12283 j. 376,
334 177 25 v. 684.
Kolosváry Sándor 29718 75 j. 1050,
3030606 40 v. 290.
Dr. Fuchs Antal 24284 j. 679 74, 80000
v. 80.
Osv. Hohnauer Pálné 16168 j. 180, 300 000
v. 556.
Schütz Albert 16707 87 j. 237 31, 56400
v. 19.
Dr. Papp Adolf 17578 41 j. 610,
145781 35 v. 93.
Dr. Papp Miklós 16016 j. 225, 130244 66
v. 76.
Kiehnér Mór 51530 j. 2120, 150 000
v. 93.
Dr. Edmundo Manyhört 29801 84 j.
576 47, 10 300 v. 130.
Osv. Védler József 10800 v. 86.
Hudák Gyula 36314 j. 1420, 307 471
v. 225.

Hegetts Nándor 38360 j. 906, 60000
v. 19.
Dr. Kovács Zsigmond 12516 j. 376,
145 650 v. 43.
Osv. Rausinger Józsefné 154 600 v. 186.
Kisvári Dávid 29600 42 j. 1060, 548 571
v. 1410.
Kejtes Ignác 32315 j. 1220, 659790 v.
1220,
Dr. Grósz Megyhért 25663 61 j. 662,
126652 v. 72.
Rosenthal Adolf 120645 v. 144.
Fischer Ignác 32754 j. 1220, 273422 v.
205.
Berepi Sándor 16000 j. 490.
Osv. Palotai Arnold 85000 v. 76.
Nilszka Katalin 16000 j. 530 100000
v. 96.
Szilasi János 102400 v. 96.
Szőke Adolf 15954 j. 490
Poyár Sándor 21572 38 j. 615 49, 510400
v. 470.
Osv. Grünwald Henrikné 617408 v.
1180.
Wiener Emil 196597 93 v. 240.
Rosenzweig Olga 17292 j. 520, 68565
v. 28.
Rény István 18340 j. 610, 158000
v. 93.
Fekete Mihály 18000 j. 570, 60000
v. 19.
Dr. Grám Károly 16277 j. 312 55, 263000
v. 504.
Osv. Gyertyánfy Balintné 12945 j. 222 78,
190359 v. 238.
Veszka Ferenc 46096 60 v. 37.
Anrichl Mór 11148 j. 316, 597200 v.
1784
Merkely József 54324 v. 84.
Steinbacher Sándor 10500 j. 290
125000 v. 232.
Lőrincz Albert 58900 55 j. 2520, 176500
v. 119.
Lőrincz Albert 58169 j. 2520
Lőrincz Albert 36000 j. 1320.
Weinberger Erik 41543 21 j. 1720
111450 v. 64.
Lőrincz Mór 20493 j. 730 256900
v. 188.
Osv. Dóczy Józsefné 195000 v. 464.
Káposzta Márton 12000 j. 344 120000
v. 64.
Brodai Sándor 22598 j. 810 146880
v. 93
Osv. Vindler Adolfné 53200 v. 34
Dr. Rózsa Miksa 14150 j. 341 320000
v. 666.
Rattay Aladár 11700 j. 344 100000
v. 48.
Csabai Gyula 55900 v. 34.
Schwarze Farkas 38830 j. 1520 213750
v. 158
Osv. Izsákvich Jánosné 70000 v. 56
Dr. Nyíri Ödön 119940 v. 128.
Kisvári István 12000 j. 344.
Fekete József 16000 j. 490 60000
v. 19.
Osv. Gitya Józsefné 94000 v. 96.
Rosenthal József 64000 v. 44
Frischlich József 12070 j. 344 69498
v. 28.
Dr. Popper Alon 38834 j. 1520 62470
v. 22.
Zsáker Nándorné 12000 j. 344 50000
v. 15.
Welsch Dersó 46599 j. 1930 210972
v. 145.
Szmayogh Albert 120000 v. 144.
Mihályi Barnabás 21470 j. 730
652149 v. 1550.

Barger Sándor 20886 j. 730 127930
v. 72.
Vomácska József 11402 j. 344 57300
v. 19.
Kálmán József 20610 j. 730 280000
v. 205.
Goldstein Salamon 20713 j. 730 314373
v. 250.
Kroó Sámuel 13840 j. 98 64000 v. 26.
Dr. Veszár István 32500 j. 1220 60000
v. 19 32500 j. 1220 22400 v. 136.
Dr. Kaufman Gyula 19200 j. 650 100000
v. 48.
Osv. Sonnenfeld Józsefné 12800 j. 376
200600 v. 204.
Kartács Dezso 29881 j. 1050 179460
v. 119.
Pekarevics Mária 60000 v. 38.
Osv. Schöcherger Sándorné 19520 j. 650
141089 v. 80.
Dr. Matolay Károly 22813 j. 523
Osv. Weiss Gáborné 12000 j. 344
159000 v. 80.
Dr. Fischer Imre 22405 j. 592 107000
v. 138
Dr. Kabos Béla 17400 j. 570 55480
v. 17.
Vadász Sándor 16965 j. 530 193300
v. 132.

(Folytatjuk)

**Szeretetadományt
küldjünk katonáinknak.**

A belügyminiszter felhívása.

Nagyvárad város közönsége az utóbbi két év szent karácsony ünnepén hőkezd adományával örvendeztetette meg a harcstereken küzdő fiata, hogy a lövészárkokban is érezsék melegségét a szeretet ünnepének.

Most ismét közeledik a Szent Karácsony. Sajnos, azok a rományok, amelyeket az ünnepre a háború végével kereszteltek, adás ellenére a munkássága miatt szétfoszlottak. Szeretettel forduljon tehát ismét dicősegesen harcoló fiaink felé a szeretetadományokkal az évben is keressük fel őket.

Erre figyelemmel Ugron Gábor belügyminiszter felhívása, amely tegnap érkezett le Nagyvárad város polgármesteréhez és Biharvármegye alispánjához.

A felhívás a következő:

Negyedézer kösönt be a tél azóta, hogy hőse szerepük szívós kiterjedésel, meg nem reá di hátról vitézséggel és páratlan önfeláldozással állnak ott a harcsteren. Az idet tél közepén katonáink csodás hősiességgel egy újabb győzelemmel gazdagították addig dicső alkerek sorozatát: saját földjén üldözik városról városra a hűségő olaszt. Hozzá ezebb és jelentőséggel teljesebb karácsonyi ajándékot hadban álló fiaink nemzetüknek nem adhattak volna.

Karácsony estére küldjük el katonáinknak oserébe az otthon melegének egy sugarát, egy eskély ajándékot, üdvözlést a házból, — melegét a haza szent földjének megvédőit iránt érzett megmérhetetlen hálaunkra közönségünknek.

Tegye feyessé ismét a lövészárkok rögtönzött karácsonyfáját a katonáinkért, fiainkért aggódó nemzet szeretete!

**Lorber Bernáth modern gépekkel berendezett
ékszer és aranyáru készítő műterme
f. évi augusztus 1-én Nagy Sándor-u. 2. sz. a. megnyilt.**

A megértő társadalom áldozatkészsége a háború folyamán már két ízben tette alkalmassá a katonáink karácsonyi megajándékozására irántuk a hivatali előző közzétételével átjött gyűjtést.

A Vörös Kereszt Egylet az évben is tovább vette a határozottan levő katonáink karácsonyi megajándékozását a a előbbi, Szarvasadomány osztálya kezelésében országos gyűjtést indít.

A nemzeti elv gyűjtést a legelőszörben ajánlom a törvényhatóság hasonló közzétételére figyelmébe a hiszem abban, hogy egy a törvényhatóság közönségének, mint a városnak áldozatkészsége, nemkülönben a tisztviselői karnak az előző gyűjtések vezetéseben is tanúsított elismerésre méltó tevékenysége a gyűjtés teljes sikerét eszünkkel is biztosítani fogja.

Budapest, 1917. nov. 16.

Ugron.

A Stefánia-napok.

A Stefánia műkiállításán ma, pénteken délután 5 órakor a protestáns öngyógyítási egyesület nagyteremnek igérvényes tevékenységét. Végzetlen élvonalas társai a mai délutánt a koncerteknek négy balettel hangversenye. Ez alkalommal Scharf Károly a koncerteknek elvált művész karriertérső következő pompás előzetes nyújtó műsort állította össze:

1. Balett: Pouchenit Glosonda című operájából.
2. Dalbesz: Sylvia című balettjéből a legújabb részletek.
3. Dalbesz: Coppelia című balettje második rész.
4. Gouand: Faust című operájából a balett.
5. Rézjáték a Három a kislány című operettből.

Holnap, szombaton délután 5 órakor vendégek a Stefánia-műkiállítás helyiségében a Feminista-egyesület igérvényes tevékenységének igérvényes híradásait.

Ennek a kedves és végtelenül mulatságos kabarének minden egyes asztalát erre az alkalomra nagyváradi írók írták. Apró darabok, revűk, jelenetek, csupa aktuális vonatkozású pompás tréfák töltik ki a délutáni műsort. Fokozza a kabaré érdekességét, hogy az alkalomra írt darabok minden egyes szerepét a nagyváradi társaság esztendőszünetéről, ötletességükről ismeri hölgyei adják elő. Ma már a rendezőség elárulhatja a Feminista-egyesület kabaréjának egész műsorát, amely a következő:

1. Sas Ede pompás kis tréfa jelenete. Előadják dr. Berkovits Rensz és dr. Pelle János.
2. Kormos Ferenc tréfa jelenete, előadja Schwartz Erika.
3. Marica Mária fullánkös kedves kis tréfa. előadják: H. Körösy Juci és Danka Akoné.
4. Schönberg Enni énekeszám, szonett a kislány: Schöberg Duó.
5. Danka Ákos versel: E mondja Danka Akoné.
6. Szigelina saját novelláját és két verset olvassa föl.

A műsor iránt máris nagy az érdeklődés. A Stefánia műkiállítás állandó találkozóhelye az egész város társadalmának.

A kiállított műtárgyak iránt oly nagy az érdeklődés, hogy előrelátásból a képek javarésze gazdát talál Nagyváradon.

Biharvámegye, Nagyvárad város, a katonai parancsnokság és a román katonák részéről bejelentette vásárló szándékát. A Stefánia főhercegiség képeiből már többet lefoglaltak.

A műkiállítás sorsjátékának nyerteséig az egyik egyre gondogolnak. A rendezőség a sorsjáték eljuttatásánál nagy új képeket vásárolt, köztük Zsidó Istvánnak egy pompás képét. A 2 koronás sorsjáték a kiállításra, a Híradás hírlapjában, az összes kávéházak főpincésjeitől kaphatók.

A kiállítás rendezését a Sternburg cég adta kölcsön.

Szaporítani kell a katonai ügyosztály személyzetét.

Eleméry Ferenc tanácsnok beadványa.

A háború Nagyvárad város egész közigazgatásának megsokszorozta a munkáját tagadhatatlanul, de az őriási személyzettel dolgozó önkormányzati ügyosztálytól eltekintve, a katonai ügyosztálynak szaporított meg legjobban a munkája. Ez az természetesen is. A mozgósítás első órájától a katonai ügyosztálynak majdnem éjjel nappal, a legesigorabb pontossággal és a legnagyobb gyorsasággal és teljes felelősséggel kellett végeznie a rendkívül összetartó munkát.

A mozgósítás gyors keresztelvétele ennek az ügyosztálynak a gyors és gyors munkájától függött. Majd jöttek a különböző szemlék, amelyekből majdnem minden hónapra esett legalább egy. A gyakori pótszemlék, a lovak és kocsik összehívása, rakvirálások, a folytonos beszállásokkal járó fűrésztő munka, a felmérések önzésnek elintézés vette igénybe az ügyosztály munkáját. De ezek mellett is kellett bizonyítani a katonai hatóságokkal a rugalmas levelezést iratvitelt végrehajtani a tömegesen érkező felsőbb rendelkezéseket.

Es azt az őriási, hatalmas nem tűrő munkát Eleméry Ferenc tanácsnok egy, majd az utolsó időben két fogalmával, alig néhány alantasabb tisztviselővel és nagy részben csak most felvett és rosszul díjazott napiállással látta el már negyedik óra, mert a megfelelő személyzet iránti előterjesztéssel illetékes helyen siket félreke találják. Ilyen viszonyok között Eleméry Ferenc tanácsnok tisztviselő társával együtt meghaladó buszgelonmal végesek a terhes munkát, nem gondolva azaz, hogy az a teljesített munka előbb utóbb megbosszúlhatja magát a lecsökkent felróli munkabérekkel.

Szerecsénre az még nem következett be, de most már annyira tarthatatlan helyzet állt elő, hogy Eleméry Ferenc tanácsnok, nagy felelőssége tudatában, újabb előterjesztést tett a polgármesternek a kérés, hogy megfelelő munkaadó: hosszasan haldéktalanul a katonai ügyosztály feltartódtat és megegyeztetett tanácsnok ellátására, mert a mai személyzet mellett nem vállalhatja tovább az ügyosztály személyzetének munkáját a felelősséget. Vagy megfelelő számú katonai munkaadó: eszközölje ki — mint pl. Budapest — a polgármester, vagy a közigazgatás kevésbé fontos más ágazati rendeljen a katonai ügyosztályhoz megbízható, alkalmas tisztviselőket.

Ha pedig bármely ebből esik nagyra is indokolt kérelmet Eleméry Ferencnek a polgármester nem teljesíthető, mert az

öt a katonai ügyosztály vezetőitől a más ügyosztály vezetőivel bízza meg.

Sajnos, a háború alatt a városi közigazgatástól távol álló közönségnek is volt alkalma meggyőződni közvetlen tapasztalat útján azokról a bajokról, amelyekkel Eleméry Ferenc tanácsnok beadványában feltár; látta azt az őriási küzdelmet, amelyet a katonai ügyosztály nagyon is kisnyom személyzetének ugyancsak napról napra is kell győznie.

Most tehát, mikor a beadvány eszke újabb és nyomatékosan rámutat, nem szabad hosszú tárgyalásokkal elodézni a dolgot hanem azonnal és gyorsan kell intézkedni és pedig nem annyira az érdekeit tisztviselők, mint főleg a kávéházak szemponjából. A felelősség a jövőre nézve most már arra száll, aki a gyors intézkedést elmulasztja.

Az indulatos pópa halálhozó ítése.

Az őriási a görög keleti lelkész, Kába Mihály szerkesztésével legeltetésre szerződött Russ Anna Kodraán Miklósnét, aki időbajos volt a olykor rohamok voltak elő. Három hónapig kísérelte ki a díszőket az asszony a a pópa többesór utána nézett a legeltetésnek, mert egy találta hogy az asszony elködörög a szerkesztés mellett a ezek fölözbe tévednek.

Tavaly ősszel a szerkesztés elváltak a mikor a pópa kérdése, hol vannak, Kodraáné kúrtán így felelt:

— Az őrdög meg tudja.

Kába Mihály elment a szerkesztés keresésére a egy körbe botolt volt kúrtán. A szerkesztés meg is találta a helyoldalon, míg az asszony a másik oldalról jött.

— Így lesz ez Anna, mondta a pópa, mindíg? A díszőket kerestem a nem találta, meglátod, egyet meg megraklak.

Készen elővette a botot, s az asszony hátára akart ütölni, hogy megijessze. Az asszony hirtelen leguggolt a a bot végén a fejét érte. A pópa a szerkesztés utána ment, meg is találta őket, makkot ropogtattak.

— Ni, nem is tudtam, szédülközött a pópa, hogy itt még van makk, egész jó helyen vannak a díszők. Sajnálom, hogy bántottalak, fáj?

Az asszony feje véres volt a igent felelt.

— Mond meg a fejedet, ne lássa senki, hogy én, a pópa véresre vertelék, hiszen nem mondtam, hogy fáj.

Megmoste a fejét a hazament. Másnap elváltak az esztendővel, vért hány: a meg halt.

Halált okozó súlyos testvérítés bűntette miatt állott az esküdőbíróválg előtt Kába Mihály g. kel. lelkész ügypap. Szöllőssy Gyula előkötésével ítélező tanács tárgyalta az ügyet (bírák: Szabolcs Károly és Hermann Aladar egyesek: Bolos Alfonso gróf, jegyző: Mány Ákos dr, védő: Mészáros György dr, szakértő: Gröss Mányhart dr és Gerő Sándor dr, tolmács: Papp János dr.

Kába Mihály g. kel. lelkész munkával bízegette elő. Elmondja az esetet bizonyosan, és látta, csak azt tagadja, hogy ő véresre verte volna az asszonyt. Egyet állott rá-látva feje lelkét, nem akarta megölni az asszonyt.

Nincs is vidolva ezzel, esél az el-
nök. De papák nem szabad indulatból
szólakodni a hízi fegyver alá és a tott
nem eszik.

Természetem, hogy kistelen dühbe
jövök, ha valaki vérmérgezést csinál a
vagy pofondóm vagy félrelököm a rögnön
terelispodom. Ez dörökn akartam átni,
ahol vastag darab volt, de ő legugrot.

Kálya Dániel egy látta, hogy két
kére fogta a pápa a botot a ugy díót. A
többi tanu kibetegesse után a kérdéseket
megesővegettek, a dr Bolza Alfons aróft tar-
totta meg tartalmas és higga: vádbeszédét.
A durva, acbortelen bédémód nem tartos-
hatik a hízi fegyver fogalma alá. A szek-
erők véleménye eliggá isitássa, hogy az
úttá s a bekövetkezett hízi között magvan
sz oki összefüggés. A vadit fennitrtja.

Medvigy Gábor dr védő sorra oáfolja a
védő állitást a elorolta az egyhítt körü-
ményeket.

As estüdiok bűnösook mondták hi
Kálya Mihályt a a bíróság en alapon két
navi fogdássa italta Az hízi jogerős.

Nem helyezik Nagyváradra a József ezredet.

A nagyvárad 37. József pvalogezred
pótzásálja már kuzmosabb idő óta
Bolgrádban, a volt szob fővárosban állomá-
sozik.

Nagyvárad város törvényhatósága elha-
tározta, hogy félrelatt és küldöttség utján
fordul a közös hadügyminiszterhez és a mi-
kiz. honvédelmi miniszterhez a kért a nagy-
várad 37. és biharmegyei fiukból álló 37. Józ-
sef ezred pótzásáljaoak visszahelyezését
Bolgrádból Nagyváradra.

Huber Géza főispán és Rimler Károly
polgármester feliratot adtak a honvédelmi
miniszternek a különösen Rimler Károly
polgármester több ízben kért a honvédelmi
minisztert a város kérelmének teljesítésére s
bár bítatást kapott de határozott ígére-
tet nem.

A köszi napokban készült a polgár-
mester Bécsbe, hogy a hadügyminiszternél
is eljéjon a város kérelmének kedvező elia-
tásos dologában.

Most már nem kell a miatti a polgár-
mesternek Bécsbe fáradni, mert tegnap meg-
jött a válasz a honvédelmi miniszertől,
amely szerint nem teljesítheti a hadügyi-
miniszter.

A közös hadügyminiszter ezen elbatáro-
sását a honvédelmi miniszter a következő
leiratban tudatja Nagyvárad város polgár-
mesterével:

Nagyságos Polgármester ur!

Értesítem, hogy a os. az kir. hadügy-
miniszter ur a városnak a 37. pótzásálj
visszahelyezése iránti kérelmét az idő
szertől, sajnálatára, figyelemben nem ve-
hette.

A hadügyminiszter ur: azonban egy
idejűtig megkerestem az iránt, hogy
szándék kedveső alkalommal a derék es
37. pótzásáljainak visszahelyezését tegye
újabb megfontolás tárgyává.

Szurmay,
honvédelmi miniszter.

Az állami tisztviselők ötödik formációja.

Előkeztük rá, hogy a nagyvárad 37. áll-
ami tisztviselők beosztásai szövetkezése a
legelőkelőbb nevük részvételével megalkult
a várta a szövetet, bört, listát a a többi
jüket.

Ehelyett jött egy leirat, hogy a megala-
tás nem volt szabályszerű Pótolták a fel-
terjesztést.

Ujból jött egy leirat, hogy táres a sza-
bályrendelet, pótolják, meg is tették.

Ö. formációban alakultak meg, végre
utoljára november elején mutaták jelenü-
latu főispán részvételével. Az alapzabályo-
kat újból — ötödésör — feltérjesztették.

Most már ezlén nincs mit bészerezni,
minden zárlat alatt van. De nem is lehet,
nincs pénz s előleg sincs. Listát nem jött,
bört hoztak tegnap 150 kilogrammot a hi-
vatalszolók, 150 kilót a tábla egész tar-
tolásra. Ez az egész.

HIREK

* **Munkás gimnázium Nagy-
váradon** A nagyvárad 37. katolikus
jogakadémi Szabadoktatási bizottsága már
kétgimnáziumot létesít, amelyben ma-
szakok, akiknek nem volt alkalomuk közép-
iskolai műveltséget szerezni, a polgári is-
kolák tenetvének megfelelő kiképzésben
részesülhetnek. Az fegyveres tanulya-
mot a munkássággal folytatott megbeszélés
szerint legalkalmasabbnak mutatkozó vála-
melyik közégi iskolában fogják tartani este
7 óratól kezdve. A tanítás december 1-én
kezdődik és március végéig tart. Az elő-
zetes megbeszélés, mely szombaton nov.
24 én lesz, mindazok érdeklődésé, de különö-
sen a tanulni vágyó munkásság képviselői
szivesen látják a Szabadoktatási Bizottság.

* **Kiutalták a vármegyei alkai-
mazottak újabb háborus segélyét.**
Fráter Barnabás alispánhoz tegnap érkezett
meg a belügyminiszertől a vármegyei al-
kalmazottak újabb háborus segélyére vonat-
kozó végrehajtási rendelet, amelynek értelmében
a segélyek kiutalása a tegnapi napon
már meg is történt. A fellelt hadsegélyek
november 1 től visszamenőleg december
elejéig már fel is vehetők.

* **Értesítés.** Az O. K. H. kötelekább
tartozó Nagyvárad 37. Iparcsatlott Hitelezőve-
tőse (Múgy Mihály utca 4) tudatja t. a
létezését, hogy a VI. kibocsátása hadiköl-
csesötvények a kapott pénztári elis nervésay
ellenében átvethetők és a most folyamatban
lévő VII. hadikölcsönre jegyzőket kis-
séggel eszközöl.

* **Tanítók és tanárok a hadi-
kölcsonért.** A tanítók és tanárok besze-
szel csoportjának létszö bizottsága a napok-
ban igen népes gyűlést tartott, melyen el-
határozták, hogy bár a csoport feladata a
tagok ellátásának ügyi szolgálatai, mindamel-
lett az erös karitási szolidaritáson alapuló
szerepével felhasznalja azt, hogy a köze-
lékbe tartozó tanítókat és tanárokat felhívja
a VII. hadikölcsön ügyének lelkes, odaadó
propagálására. Felkéri az létszö bizottság az
oktatók minden csoportját, hogy az ifjuság
részére es alkalommal fokozottabb buzge-
lommal igyekezzenek a hadikölcsön sikerét
előmozdítani.

* **Elmarad a tanítók gyűlése.** A
f. hó 23-án, péntek délután 11 óra óra össze-
hívott „Nagyvárad 37. Községi Iskolai Tanítók
Segély Eylete” nek évi rendes közgyűlése
a közbjött akadályok miatt bizonytalan
időre elmarad, Nagyvárad, 1917 november
22. Előkeztés.

* **A nagyvárad 37. szabadegyetem
veszélyessége,** a több oldalról meggyilkosult
óhajtsanak magidva, elhatározta, hogy kiz-
s. é. dék. d. isnek örvandó eserdal előadást
esután 6 óra helyett fél 6 órakor kezd a
Katholikus Kör nagytermében.

* **Hólyagos himlő- és hasiagy-
mázjárvány Székelyhidon.** Kovás-
nay Móroli eskelyvidi főszolgabíró sürgős
jelentést küldött főispán Biharmegye főispán
hivatalának, amelyben közli, hogy Székely-
hidon a hólyagos himlő és hasiagy-
mázjárvány fellepett. Egy hónap alatt, ok-
tóber 19 től november 19 ig a községben 5
hólyagos himlő és 46 hasiagy-
mázjárványos meg-
betegedés volt. A megbetegedések fellepő
módon a vasutasok körében az a vasuti áll-
omás környékén lakók között lépett fel,
aminek oka nagy valószínűség szerint az
állomáson levő kut, amelynek fertőzött víz
terjesztette el a járványt. A vasutak
betegség lokalizálására minden intézkedést
megtettek.

* **A Kath. Népszövetség köz-
életutánja.** Vasárnap délután tartó köz-
életutánja a Kath. Népszövetség a Kath.
Kör Szent László termében. A műsört ké-
sőbb közöljük.

* **A törköly és a mák zár alá
vétele** A hivatalos lap két rendeletet kö-
szöl, az egyikben a mák és a boróka tör-
kölyzár alá vételét rendeli el. A törkölyt
nem szabad mára, mint pálinkafőzésre föl-
használni, de a főzés után legkésőbb márc.
1-ig a Magyar Olaj és Zsírpárti Központ
rakba kell szolgáltatni. — A mák ren-
delés a bűk és törkölytermés kir alá
vételtől feltehető. A máktermést állatok-
kal föl szabad etetni, de a beszedett ter-
mésrel csak a földművelésügyi miniszter en-
gedélyével rendelkezhetik a tulajdonos.

* **A vármegyei ház új házfel-
ügyelője.** Biharmegye eskelyvidi fő-
ispán Fráter Barnabás alispán Dian
Sándort nevezte ki.

* **Székhámos kuruzsló cigány-
garázdálkodik a városban.** A rend-
őrség egy veszedelmes kuruzsló asszony
után nyomoz, aki a hárséksay amareket
egygyű, hókuss pükuszálval befolya a köszi
nagyobb összegeket csinál ki ilyen oimen.
Tegnap is betöltött a Szentlő uca a egy
időbenulésben szavadó emberhez a aján-
kozott, hogy meggyógyítja. Az ember bele-
egyezett a dologba, a kuruzsló asszony, aki
Markovits Józsefnek nevezte magát, kö-
lönféle babonás hókuszpukust csinált, az
embertől elkörte összes pénzt, 19) kerent,
beszerezte egy darab rongyba s bedugta az
egy végébe s arra figyelmeztette páciensét,
hogy piatékig nehozy hozzágyuljon a piat-
ha, mert akkor semmit sem ér az egész
gyógykezelés. Asszonyul még egy fekete
kendőt kért, míg egy ágyilapad: azon a
oimen, hogy az szelén a szelén a gyó-
gyításhoz. Tavaszra után az ember gya-
kondai kezdett a megneve az egy végébe a
piat. Elindítva tapasztalta, hogy a piat
múgyak, azaz bezz a rongyban. Látva
hogy a cigányasszony becsapta, a rend-
őrség szelét, ahol feljelentette az állítólagos
Markovitsot. Markovitsot már ismert assz-
hámos a rendőrség előt, most arilyessa
nyomozást.

A „Vasárnapi Ujság“ november 18-iki száma számos szenzációsszámba menő képét közzé adja: a nagy offenzívák ról, a Műszerek most megújult kiállításáról. Szépirodalmi olvasmányok: Péter Gyula regénye, Jászay-Horváth Elemér verse, Sallósi Zsigmond tárcája, Scarpólin Aladár cikke, Jász János kis tanulmánya Cadorna-ról a magyar olasz fővezérről, ki ilka a téli társaság. Bella Mihály regényes cikksorozata az amerikai dollárkrízisről. Egyéb közlemények: Cadorna arcképe és a rendes hadi tavatok. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési árát eggyedre 7 korona 50 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem utca 4. szám.)

ZENE és MŰVÉSZET.

Bárd-féle

1917-18 Karácsonyi Album.

Több mint tíz éve, hogy minden esztendő karácsonyára egy vastag és díszes kötetben gyűjt össze a Bárd Ferenc és Teréz németműködő cég a legújabb zeneművek és a legújabb művészek műveit. Dacára a háború folyton felmerült nehézségeinek, a Bárd cég, a megsokolt gondok, művelésével és bőkezűségével gondoskodott a Karácsonyi Album összeállításáról, amely az idén több mint 100 oldalon ötvennél több zeneműt tartalmaz, mely egyenként vásárolva 150 koronánál többbe kerülne, míg így 8 korona fűrés és 10 korona pampról díszítőben.

Az idei Bárd-féle Karácsonyi Album óriási sikerrel jelent meg. Wagner: Tannhäusernek, „Dal az esti csillagokról“ szülő országunk Ábrányi postikus művészeivel veseli be az albumot. A szász nagy-sterár operettjének, Fall Leo „Stambul rózsája“, Strauss Oszkár: „Csokoládé katonák“, Schubert Bartó „Tavas és sorsalom“ győztesen méltán sorokoznak Molnár Mihály, Hejányi Hejdtörög Albert, Buday, Sarmay, Bejldi, Reményi, Kaldory, Kovács Károly, Erős Viktor, Nádor Mihály, Marton és Kuzsics dalaival és népszerű kabaré dalaival, melyek és változatos sorozata a fűrés és vidám, az érdekes és magyarázó művészi munkák, a pejtos és költői komolysága szövegeknek.

A klasszikus dal híval örömmel fogják adózkodni Schubertnek egy híres dalát, mely eredeti német szöveggel és művészi magyar fordításban szerepel. Hatalmas koncert dalok Buday drámai orszí műveivel, melyek Góson Gyula művészeiből valók. A magyar népdaloknál különös érdeklődésre tarthat számot Czeglédy új dala: Orgonanyílászó, amely nemcsak jelent meg és szenzáció sikerrel adta, továbbá a népszerű Kurusa, Bedősi, Sas Nél, Kondor legújabb népdalok. A katonadalok közül a legújabb és legnépszerűbb dal kerül sorra: Kerék a hápostá, Nincsen pária és még két pompás negyvenéves bakancsok. Két gyönyörű magyar ébrened (Bodó hírlós műve), Dostal egy pompás indulója, Marton ontszejje gárdája a songoradás tartalmát, amely a tudikus szeredések válogatott sorozatával a Molnár „Zenei órá“ ját Zilcher Györgyöt és Pékétynnek, a hírlós művészeknek két magas színvonalú songoradarab ját élénk fel.

Lapunk olvasói bizonyára szívesen veszik a Karácsonyi Album megjelenését és az előfizetést és azon figyelmest-lésűt, hogy az album a kiadó cég olaszországi kiadó csak november hó végéig fogad el magán adásokat, mivel az csak azaz példányban lesz előfizető, ahány megrendelés az november hó végéig Budapestre a cég Köszönet Lajos utca 4. sz. alatti kiadóhivatalában beérkezik.

SZERKESZTŐI PÓSTÁJA.

Egy előfizetőnek. A házaadmentessége be van vezetve a városi adóhivatalnál és a pénzügyigazgatóságnál s annak érvényesítésénél nincs szükség az engedélyi okiratra. Nem kell tehát megszereznie az adómentességről szóló határozat másolatát, habár azt is könnyen megszerezheti a pénzügyigazgatóság irattárában. Elég azonban csak hivatkozni arra, hogy az adómentességet a pénzügyigazgatóság megadta. Csak arról tessék meggyőződni, hogy megvan-e az adómentesség?

IRÓGÉPEKET VESZ, ELAD, CSERÉL és JAVIT KARCZAG ZÖLDFA-utca 5.

Magyar Országos Biztosító Intézet R.-t.
hadi és hadikölcsön biztosítási osztálya.
A m. kir. Honvédelmi Minisztérium Hadsegélyző Hivatalának ellenőrzése alatt az elesettek özvegyeinek és árváinak érdekében és javára.
Erdélyrészi központja: Nagyvárad.
Ezredévi Emlék-tér 2. szám, 1. emelet.

Hadikölcsön jegyzés Biztosítással kapcsolatban!
Bankoknál eszközölt jegyzésekkel egyenlő értékű!
Intézetünk módot nyújt mindenkinek kis összeggel nagy összeget jegyezhetni és emellett saját magáról és családjáról is gondoskodhatni!

Aki pl. 1000 korona hadikölcsön-biztosítást köt, 20 éven át évenként egészben csak 36 K-t. tartozik fizetni. Ha a fél éven időt megéli, úgy öt magát illeti meg az 1000 K-ás hadikölcsön-kötvény, ha birmikor előbb halna meg, akár itthon, akár a harcterén, úgy azt azonnal halála után családja kapja meg, minden utánfizetés nélkül.

10 000 koronáig
orvosi vizsgálat nélkül köthető hadikölcsön-biztosítás!
Bélyeg- vagy póttileték nem fizetendő!

Bármikor beszüntethető, a befizetett összeg ez esetben sem vész el! Hadikölcsön-biztosítást köthet minden 15-60 éves egyén, nemre való tekintet nélkül. A hadikölcsön-biztosításból befolyó díjak egyrésze a m. kir. Honvédelmi Minisztérium Hadsegélyző Hivatala útján az elesett hősök özvegyeinek és árváinak fogjuttatásai és így az, aki a Magyar Országos Biztosító Intézet hadikölcsön-biztosítási osztályánál köti meg a hadikölcsön-biztosítást, nemcsak hazafias kötelességet teljesít, hanem elesett hőseink özvegyeit s árváit is támogatja.

Mindenemű felvilágosítással készséggel szolgál a Magyar Országos Biztosító Intézet Rt. Nagyvárad, Ezredévi Emlék-tér 2. I. em. :: Telefon 11-85. ::

NYILTÉR.

1918. évi országos színház
Péntek
Szent Péter esernyője
színmű 4 felv.
Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétfőnap 5 órakor kezdődnek.

Karácsonyi árjegyzék!

Porcellán mozsár, ütővel	8.-
Majolika gyümölcs állvány	8.-
Majolika tábla fogóval	8.-
Majolika cukortartó díszes	8.-
Majolika gyümölcs készlet	8.-
Vizek készlet csiszolt üvegből	8.-
Boros	8.-
Likör	8.-
Söröskészlet színes aranyozással	8.-
Boroskészlet színes	8.-
Vizeskészlet színes	8.-
Likörkészlet színes	8.-
Befőtteskészlet kristály fehérr	8.-
Gyűjtemény készlet kristály üvegből	8.-
Majolika fali sótartó színes	5.-
Majolika vizeskanecs színes	5.-
Kenyér kosár színes üveggel	5.-
China ezüst cukortartó	5.-
China ezüst gyümölcs állvány	5.-
Majolika virágváza színes	5.-
Majolika virágfák	5.-
Majolika dísz figura	5.-
Porcellán főzőlábos	5.-
Porcellán főzőfazék	5.-
Teáskészlet színes aranyozással	25.-
Kávéskészlet színes aranyozással	25.-
Feketes készlet színes aranyozással	25.-
Ebédőkészlet felszerelve, sz. aranyozással	70.-
Hűdegfelvágottas készlet, sz. aranyozással	25.-
Mesélőkészlet színes fin. díszítéssel	26.-
Fali tükör színes aranyozott kerettel	25.-
Asztali lámpa teljesen felszerelve	25.-
Fűgő	25.-
Teás pohár China ezüst foglaltban	8.-
Teás csésze szin. finom aranyozással	8.-
Kávéskészlet	8.-
Köpcésésze	8.-
Főzőlábos barna tüzálló füllel	8.-

Nippek, Figurák, Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt víztartók, Konyhaberendezési cikkek, Képek, Ablak üvegezés.

Eladás nagyban és kicsinyben!!

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg, porcellán, lámpa, táblaüveg és dísz műtárgy nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.
Telefonszám 372.

Főosztály: Komlós Testvérek
Központi iroda: Papp György

Mindenkinek

— jegyzünk hadikölcsönt —

az elcsúszott előző évi visszafizetésünk szerint zártunk hadikölcsönös

gyermek vagy élet

biztosítást köt.

Készpénzfedezet nem kell.

A hadikölcsönt 15 vagy 20 év alatt magánvaló a biztosítási díj által letérleszteti.

Például: 10.000 korona VII. magyar hadikölcsönre 30 évre egyen 10 év alatt összesen befizet: gyermekbiztosítási díj 4936 koronát, életbiztosítási díj 4503 koronát.

Ugy elérés esetén mint előbbi elhalálzás esetén az egész 10.000 korona a hadikölcsönös ösztöndéka.

Részletes érvezzel szívesen szolgálunk

ATLAS életbiztosító r.-t magyarországi vezérképviseletége
Budapest VI., Andrásy-ut 13. Telefon 307.,
v. az előző évi kiadványainkban.

**Nagyvárad kiadottság :
Hegedüs-Hirlapiroda**

Rákóczi-ut 2. szám. Telefonszám 13-01.

ISZÁNTÉK LIDIA

Elsőrendű társaság
NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-u. 1.
Park-szálloda épületében.
Interurbán telefon 11-53 szám

A Szilvágyi-színház előadásainak egy-egy előadását előadja. Tiszteletdíjakat és átutalásokat a színházhoz küldje. Főzők mérték után a legelővőbb idő alatt elkészítetnek.

Eladó

kedvező fizetési feltételek mellett a Várkapu-utca 4. és 6. számú, a Szent János-utca 30. számú, a Széles-utca 1. számú, mely közvetlen a 3. vashid szomszédságában van, valamint a Vizvezeték-utca 54. számú ház. Értekezhetni lehet a Nagyvárad Kereskedelmi és Forgalmibanknál Rimanóczy-utca 6. sz. alatt.

Belépési felhívás.

Az Általános Takarékszövetkezet, mely az Általános Takarékpénztár kebelében működik, Nagyvárad, Bémer tér 2. 1918. január 1 én nyitja meg

XVI. évfolyamát.

A belépés tetszés szerinti számú törlesztési jegyzékével történik, melynek mindegyike után hetenkint 20 fillér fizetendő. Az új évfolyam 3 éven át, vagyis 156 hétig tart, aminek eltelte után a tagok az általuk megtakarított tőkéjét az előtérben való arányos részesedés mellett megkapják.

A szövetkezet tagjainak váltóra vagy kötelevényre kölcsönököt folyósít s a folyósított kölcsönök heti befizetéseikkel három év alatt törlesztendő le. A befizetések vasárnap és ünnepnap kivételével minden nap délelőtt 9—12 óráig, délután 3—5 óráig történnek.

Vidéki tagok részére postatakarékpénztári lapokat küldünk, melyekkel befizetéseiket portómentesen eszközölhetik.

Az új évfolyam működését január 1 én megkezdő, ezért felkérjük a belépni szándékozók a mielőbbi jelentkezésre.

Nagyvárad, 1917 november hó

Általános Takarékszövetkezet

Megnyit a **KELENGYE** áruház Sz. László-tér 5. sz., a volt Kránier féle bolt helyén. Szorok, agyterítők, függönyök, szőnyegek, ruha és blous selymek nagy választékban

Telefon 1404. Utcai helyiség

MOCSÁRY SÁNDOR

Épület- és díszmű bádogos, vízvezeték és villanszerelő.

Nagy-Várad, Zöldfa-utca. Zöldfa-épület.

Villanymotor, gépek, kerékpárok, ellenőrző kasszák és gramofonok szakzerű javítás és állandó jókarban tartása. Bronzműves, lakatos és műszerész munkák elfogadottak.

Betűszedő tanulóknak
fiu és berakó tanulóknak leány fizetéssel felvétetik
a Szent László-nyomda R.-t.-nál.

Árverési hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Erköbölkúton a Mindszenti erdőben levő körülbelül 30 csomó galy 1917. december 3-án, délelőtt 10 órakor, a legtöbbet ígérőnek, Rosenfeld János erköbölkúti lakos kárára és veszélyére, nyilvános árverésen, hites személy közbenjöttével, azonnali készpénz fizetés és a galynak 3 nap alatt való elszállítás kötelezettségével el fog adadni.

Kelt Erköbölkúton, 1917. november 20.

Végh Mihály.

Házat

keresek megvételre Olasz városrészben legalább 4 szobával és megfelelő mellék helyiségekkel. Ajánlatot rövid leírás és az ár megjelölésével a megyei árveszék nyilvántartójához intézendők szóval vagy írásban

Irodaszolgát
vagy szolgánót keres pénzügyintézet
Cím Hegedüs Hirlapirodában.

ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Nagyvárad, Bémer-tér.

Befizetett részvénytőke **1.000.000 korona.**

Elfogad takarékbetétet könyvecskékre és folyószámlára s azt előnyösen kamatoztatja. Leszámított váltókat. Engedélyez előnyös feltételek mellett jelzálogkölcsönököt törlesztésekre. Előleget ad értékpapírokra.